

Tiedote Eläinlääkäripäivillä, julkaisuvapaa 30.11.2011 klo 12

Kunnalliset valvontaeläinlääkärit: Mitä hyötyä eläinten hyvinvoinnille?

Suomessa työskentelee lähes 40 valvontatehtäviin keskittyvää kunnaneläinlääkärinä. Virat on perustettu marraskuussa 2009 voimaan tulleen eläinlääkintähuoltolain myötä. Kunnalliset valvontaeläinlääkärit huolehtivat erityisesti alueensa eläinsuojeluvalvonnasta.

Eläinsuojeluvalvonnan käytännön toteutus on Suomessa pääasiassa kunnaneläinlääkäreiden vastuulla. Vuoden 2009 jälkeen eri puolille Suomea perustetut kunnalliset valvontaeläinlääkäri virat selkiyttävät kunnaneläinlääkäriin hajanaista tehtäväkenttää ja tekevät viranomaisvalvonnan eriyttämisen potilastyöstä mahdolliseksi.

Aiemmin yksittäinen kunnaneläinlääkäri vastasi alueensa laajasta tehtäväkentästä: eläinten kiireellisestä ja kiireettömästä eläinlääkärinavusta, eläinten ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta, päivystyksestä sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnasta ja usein myös elintarvikevalvonnan tehtävistä. Kaikkien tehtävien huolellinen hoitaminen oli vaikeaa ja lisäksi omien asiakkaiden valvonnasta muodostui esteellisyysongelma, jos yksi eläinlääkäri hoiti ja valvoi samaa maatilaa tai muuta toimijaa.

Kunnan valvontaeläinlääkäri keskittyy valvontaan

Uudet kunnalliset valvontaeläinlääkärit eivät tee potilastyötä, vaan hoitavat ainoastaan virkatehtäviä, joista eniten työllistää eläinsuojeluvalvonta. Keskittyminen valvontatehtäviin lisää kunnaneläinlääkäriin osaamista tällä saralla ja kartuttaa nopeasti kokemusta ja rutiinia havainnoinnista valvontakäynneillä, asioiden tarkasta dokumentoinnista ja päätösmenttelyn lainmukaisuudestakin. Eläinten omistajan oikeusturva paranee ja valvonta yhdenmukaistuu maan eri osissa.

Valvontaeläinlääkäreistä hyötyvät myös eläimet. Kun valvontaeläinlääkäri ei ole eläinten lääkinnästä ja hoidosta vastaava eläinlääkäri, mahdollinen asiakassuhde ei hidasta tai lievennä valvojan toimia mahdollisiin eläinten hyvinvoinnin ongelmiin puuttumisessa. Valvontaeläinlääkäreiden olemassaolo vapauttaa muiden kunnaneläinlääkäreiden työaika ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon, mikä kohentaa eläinten hyvinvointia paremmin kuin jo syntyneisiin ongelmiin puuttuminen.

Viranomaisten yhteistyön kehittäminen

Valvontaeläinlääkäriillä voi olla resursseja myös käynnistää paikallista viranomaisyhteistyötä, jolloin törkeimmät eläinsuojelutapaukset saadaan vietyä tehokkaammin eteenpäin tuomioistuimeen ja tarvittaessa saadaan eläinten suojaksi eläintenpitokieltoja henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä huolehtia eläinten hyvinvoinnista. Viranomaisten välisen yhteistyön kehittäminen on tärkeä osa eläinsuojelun kehittämistä.

Valvontaeläinlääkäreillä on aikaa valvoa säännöllisesti ilmoituksen- ja luvanvaraista toimintaa, ja neuvoa eläinten omistajia eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Ennaltaehkäisevän valvonnan keinoin eläinsuojelulain tarkoitus suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta toteutuu parhaiten.

Eläinsuojeluvalvonnan järjestäminen Suomessa:

Kunnaneläinlääkärit vastaavat Suomessa paikallisesta eläinsuojeluvalvonnasta. Muita paikallistasolla toimivia eläinsuojeluviranomaisia ovat terveystarkastajat ja poliisi. Joillain alueilla apuna ovat myös aluehallintoviraston

valtuuttamat eläinsuojeluvalvojat. Teurastamoissa eläinsuojeluvalvonnasta vastaavat Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran tarkastuseläinlääkärit.

Paikallistasolla tehtävää eläinsuojeluvalvontatyötä ohjaavat ja valvovat aluehallintovirastojen läänineläinlääkärit. Läänineläinlääkäreillä on lisäksi myös muita heille erikseen määriteltyjä eläinsuojeluvalvontatehtäviä. Valtakunnallisesti eläinsuojeluvalvontaa ohjaavat ja valvovat Elintarviketurvallisuusvirasto Evira sekä maa- ja metsätalousministeriö.

Vapaaehtoinen eläinsuojelujärjestöjen eläinsuojelutoiminta neuvoo eläinten omistajia ja nostaa välillä eläinsuojelurikkomuksia viranomaisten tietoon.

Lisätietoja: ELL Päivi Lahti

*kunnaneläinlääkäri, Helsingin yliopiston tutkija ja Eläinlääkäriliiton eläinsuojeluvaliokunnan puheenjohtaja
puh. 050 414 5758, paivi.lahti@helsinki.fi*